

Ogólnopolska konferencja naukowa „Księża dla władzy groźni. Duchowni współpracujący z opozycją (1976–1989) – Warszawa, 15–16 listopada 2017

Biuro Badań Historycznych IPN w Warszawie zaprasza do udziału w ogólnopolskiej konferencji naukowej „Księża dla władzy groźni. Duchowni współpracujący z opozycją (1976–1989)”, która odbędzie się w dniach 15–16 listopada 2017 r. w Warszawie. Celem konferencji, realizowanej w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych 1944–1989”, jest przedstawienie sytuacji księży współpracujących z opozycją w latach 1976–1989. Chodzi o duchownych kooperujących nie tylko z „Solidarnością” i organizacjami o charakterze politycznym, takim jak KOR czy KPN, ale również ze środowiskami lokalnymi, przeciwstawiającymi się na różne sposoby władzom PRL. Sytuacja duchownych, których komunistyczne władze nazywały „księżmi negatywnymi” ze względu na współpracę z opozycją oraz otwarcie wyrażany sprzeciw wobec ich rządów, była skomplikowana. Wynikało to z faktu, że nie tylko dygnitarze partyjni oceniali ich działalność w negatywny sposób, ale zdarzało się również, że czynili tak ich kościelni zwierzchnicy czy też inni duchowi pracujący w tej samej diecezji. Już z tego powodu warto nakreślić ich sytuację i problemy, jakie wynikały z otwartego prezentowania poglądów niezgodnych z założeniami politycznymi władz PRL.

PROGRAM KONFERENCJI

15 listopada

10.00-10.20

- Otwarcie konferencji – dr Jarosław Szarek Prezes IPN

Panel I: Biskupi wobec współpracy księży z opozycją

10.20-12.40

- 10.20-10.40

Dr Michał Białkowski (UMK), *Episkopat Polski wobec współpracy duchowieństwa z opozycją przedsierpniową*

- 10.40-11.00

Dr Rafał Łatka (IPN), *Episkopat Polski wobec współpracy duchowieństwa z opozycją solidarnościową*

1980-1989

- 11.00-11.20

Dr hab. Paweł Skibiński (UW), *Stosunek kard. Karola Wojtyły względem opozycji (1976-1978)*

- 11.20-11.40

Dr hab. Sabina Bober (KUL), *Biskup Ignacy Tokarczuk a opozycja*

- 11.40-12.00

Dr Milena Kindziuk (UKSW), *Współpraca ks. Jerzego Popiełuszki z opozycją w oczach prymasa Józefa Glempa. Przyczyny konfliktu*

- 12.00-12.40 dyskusja
- 12.40-13.00 przerwa kawowa

Panel II: Portrety zbiorowe

Cz. I

13.00-14.30

- 13.00-13.20

Dr hab. Dominik Zamiatąła prof. UKSW, *Współpraca zakonników z opozycją 1976-1989*

- 13.20-13.40

Dr Dominik Pick (Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie), *Stosunek katolickich duchownych na emigracji w RFN do „Solidarności” i kraju*

- 13.40-14.00

Jakub Gołębiowski (IPN), *Służba Bezpieczeństwa wobec księży archidiecezji warszawskiej w latach 1976-1985*

- 14.00-14.30 dyskusja
- 14.30-15.30 przerwa

Cz. II

15.30-17.00

- 15.30-15.50

Dr Zbigniew Bereszyński, (Państwowy Instytut Naukowy - Instytut Śląski w Opolu), *Byli z nami w najtrudniejszym czasie. Kapłani i środowiska opozycyjne w województwie opolskim w latach 1980-1989*

- 15.50-16.10

Dr Marcin Wałdoch (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), *Księża w procesie politycznej integracji opozycji demokratycznej w Chojnicach w latach 1983-1989*

- 16.10-16.30

Wiesław Kaczmarczyk (Archiwum IPN), *Zasady rejestrowania duchowieństwa w ewidencji operacyjnej organów bezpieczeństwa państwa*

- 16.30-17.00 dyskusja
- 17.00-17.20 przerwa kawowa

Panel III: Parafie „niezłomne”

17.20-19.10

- 17.20-17.40

Dr Daniel Gucewicz (IPN Gdańsk), *W cieniu Komitetu Wojewódzkiego. „Wroga” działalność księży pallotynów z kościoła św. Elżbiety w Gdańsku przełomu lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku*

- 17.40-18.00

Dr Michał Siedziako (IPN Szczecin), *Kościół pw. św. Andrzeja Boboli w Szczecinie - oaza opozycji antykomunistycznej w latach PRL*

- 18.00-18.20

Dr Zbigniew Stanuch (IPN Szczecin), *Sanktuarium Najświętszego Serca Pana Jezusa w Szczecinie jako miejsce eucharystycznych spotkań duchowieństwa i środowisk opozycyjnych w latach osiemdziesiątych XX wieku*

- 18.20-19.00 dyskusja
- 19.00 zamknięcie pierwszego dnia konferencji

16 listopada

Panel I: Duszpasterstwa

10.00-12.00

- 10.00-10.20

Dr Sebastian Kaniewski (IPN Szczecin, WSH TWP), *Duszpasterstwo środowisk akademickich w Szczecinie w latach 1976-1989*

- 10.20-10.40

Dr hab. Leszek Zygnier (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Ciechanowie), *O. Honoriusz Kowalczyk i o. Tomasz Aleksiewicz - duszpasterze młodzieży akademickiej i kapelani poznańskiej opozycji*

- 10.40-11.00

Mateusz Szłapka (IH UAM), *Duszpasterze akademicy miasta Poznania w relacjach z lokalnymi działaczami opozycji w latach 1976-1989*

- 11.00-11.20

Dr Bogusław Wójcik (IPN Rzeszów), *Główne ośrodki Duszpasterstwa Rolników oraz ich animatorzy w diecezji przemyskiej w latach 1982-1989*

- 11.20-12.00 dyskusja
- 12.00- 12.20 przerwa kawowa

Panel II: Sylwetki

12.20-14.20

Cz. I

- 12.20-12.40

Dr hab. Elżbieta Wojcieszek (IPN Poznań), *O. Czesław Białek TJ - duchowny niezłomny,*

- 12.40-13.00

Dr hab. Rafał Reczek (IPN Poznań), *Ksiądz Eugeniusz Jankiewicz - przykład kapłana niepokornego*

- 13.00-13.20

Dr Marek Kozłowski (PTH Oddział w Kaliszu) *Ks. Stefan Dzierżek TJ (1913-2005) - przyjaciel „Solidarności” kaliskiej*

- 13.20-13.40

Marcin Tunak (UAM), *Ks. Antoni Łassa. Działalność opozycyjna dziekana dekanatu konińskiego w latach 1978-1981*

- 13.40-14.20 dyskusja
- 14.20-15.00 przerwa obiadowa

Cz. II

15.00-17.00

- 15.00-15.20

Dr Dorota Gałaszewska-Chilczuk (Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych), *„Czwarty po ks. Popiełuszce”. Ks. Jan Sikorski - duszpasterz wykluczonych*

- 15.20-15.40

Dr Łucja Marek (IPN Kraków) *Kazimierz Jancarz - duszpasterz i twórca mistrzejowickiego ośrodka niezależności i solidarności społecznej*

- 15.40-16.00

Ks. prof. dr hab. Stanisław Nabywaniec (URz), ks. dr Jan Rogula (Szkoła Podstawowa w Rzeczpolu), *Wyświęcony dla Boga i podkarpackiej „Solidarności” - ks. Eugeniusz Dryniak*

- 16.00-16.20

Dr Bogusław Tracz (IPN Katowice), *Niepokorny redemptorysta. Ojciec Jan Siemiński (1933–2004)*

- 16.20–17.00 dyskusja
- 17.00–17.20 przerwa kawowa

Cz. III

17.20–19.40

- 17.20–17.40

Dr hab. Krzysztof Sychowicz (IPN Białystok), *Ks. Jerzy Zawadzki – opiekun suwalskiej „Solidarności”*

- 17.40–18.00

Dr Krzysztof Osiński (IPN Bydgoszcz), *Ks. Józef Kutermak – kapelan bydgoskiej „Solidarności”*

- 18.00–18.20

Tomasz Chojnacki (KUL), *Sposoby walki z opozycyjną działalnością duchownych na przykładzie działań wobec ks. Romana Kotlarza*

- 18.20–18.40

Dr Ewa Rzeczkowska (KUL), *„Nielegalny proboszcz”. Ksiądz Edward Frankowski wobec opozycji antykomunistycznej w Stalowej Woli*

- 18.40–19.00

Dr hab. Konrad Białecki (IPN Poznań, UAM), *„Przeciwdziałać i przecinać kontakty ks. Bogdana Trandy z elementami opozycyjnymi”. Działania aparatu władzy przeciwko redaktorowi naczelnemu czasopisma „Jednota”*

- 19.00–19.40 dyskusja
- 19.40

Zamknięcie konferencji

Ewentualne pytania prosimy kierować do organizatora konferencji

dr Rafał Łatka

rafal.latka@ipn.gov.pl

tel. 22 581-85-31

PLIKI DO POBRANIA

[Program konferencji „Księża dla władzy groźni. Duchowni współpracujący z opozycją \(1976–1989\)”](#) 40.27 KB
[Plakat z programem konferencji](#) 10.85 MB

[Drukuj](#)

[Generuj PDF](#)

[Powiadom](#)

[Powrót](#)

